

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

ที่ สน. ๓๗๓๐๑ / ๒๑๓

วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
รอบ ๖ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๓ - มีนาคม ๒๕๖๔)

เรียน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ได้ประกาศใช้แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ได้ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รอบ ๖ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๓ - มีนาคม ๒๕๖๔) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนฯ แสดงถึงงบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไปในการดำเนินโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานฯ

ในการนี้ เพื่อให้การติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รอบ ๖ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๓ - มีนาคม ๒๕๖๔) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๙.๒ การบริหารงานการดำเนินงาน เห็นควร นำเรียนท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ พร้อมทั้งปิดประกาศบันทึกนี้ไว้ที่ป้ายประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ และประกาศผ่านเว็บไซต์ของ www.taongoi.go.th/ เพื่อให้ประชาชนทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ.....

(นายเชิดชัย ไกยะชา)

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

- เห็นควรให้สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

ลงชื่อ

(นางสาวพรภัสร์ ทวีพงศ์พจนานา)

หัวหน้าสำนักปลัด

๒๖ เม.ย.๖๔

ความเห็นของรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

ลงชื่อ

(นางจิระกิตต์ งอยจันทร์ศรี)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

๒๖ เม.ย.๖๔

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

- ขอรองในเขตเทศบาลเมือง

ลงชื่อ

(นางภัทราพร ทิศคร)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

๒๖ เม.ย.๖๔

คำสั่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

- ขอประสานงานเบื้องต้น ขอขอร้องในเขตเทศบาลเมือง

ลงชื่อ

(นางภัทราพร ทิศคร)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ

๒๖ เม.ย.๖๔

รายงานการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (รอบ ๖ เดือนแรก)
(ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔)

องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย
อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร

งานนโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย

คำนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อประชาชนในเรื่องการจัดทำงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงาน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๒๙ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและเดือนตุลาคมของทุกปี (๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย ได้รับแต่งตั้งตามระเบียบฯ และสรุปรายงานผลเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอยทราบ โดยทั่วกันตามลำดับต่อไป

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปตำบลต่างอย	๒-๑๐
ส่วนที่ ๓ กรอบแนวคิดการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	๑๑-๑๓
ส่วนที่ ๔ ผลการดำเนินงาน	๑๔-๑๙
ภาคผนวก	
-คำสั่งคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองดังเห็นได้จากกฎหมายฉบับต่างๆ อาทิเช่นพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้น ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม ด้านการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นจึงเปรียบเสมือนรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการฝึกฝน ให้การศึกษาเกี่ยวกับการเมืองแก่ประชาชน โดยทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เกิดจิตสำนึกและเห็นความสำคัญ คู่ขนานกับการใช้สิทธิทางการเมือง หน้าที่พลเมืองอันจะนำไปสู่ความศรัทธาและความเลื่อมใสในระบบประชาธิปไตย

เนื่องจากพระราชบัญญัติกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่มากขึ้น แต่ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังคงมีทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นตนเอง จึงต้องมีการติดตามการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้และนำไปใช้ในการ

แก้ไขปัญหหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานโครงการอย่างแท้จริง

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปตำบลต่างอย

ประวัติความเป็นมา

ตำบลต่างอยเป็นชุมชนที่มีประเพณีและวัฒนธรรมที่หลากหลาย อยู่อาศัยแบบชนบทกึ่งวิถีชุมชนจากการสอบถามข้อมูลผู้เฒ่า ผู้แก่คนในพื้นที่สันนิษฐานได้ว่าเดิมชาวบ้านต่างอยน่าจะอพยพมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในช่วงปี พ.ศ. ๒๓๗๐ เพราะ ในปี พ.ศ. ๒๑๘๐-๒๒๓๗ มีการเปลี่ยนแปลงภายในราชสำนักของนครเวียงจันทน์ และในปี พ.ศ. ๒๓๗๐ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวยกทัพไปตีเวียงจันทน์ได้สำเร็จ จึงได้กวาดต้อนประชาชนลาวและให้ประชาชนที่กวาดต้อนมานั้น ตั้งบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่เมืองสกลทวาปี และหนองหาร(เขตอำเภอเมืองสกลนครในปัจจุบัน) ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ เมื่อคนเป็นจำนวนมากอพยพมารอบๆหนองหารจับจองทำกินไว้เต็มหมดแล้ว ดังนั้นกลุ่มที่มาที่หลังจึงต้องขยายออกไปรอบนอก จึงได้พากันเดินทางมาเรื่อยๆ จนมาถึงลำน้ำพุง และพบข้าวดำ (สะพาน) จึงตั้งทัพ (ที่พัก) เพื่อหยุดพักชั่วคราว เมื่อพักอยู่ได้ระยะหนึ่งได้สังเกตเห็นว่าพื้นที่แห่งนี้อุดมสมบูรณ์ดี มีบริเวณพื้นที่กว้างขวาง มีน้ำอุดมสมบูรณ์ เหมาะสมควรแก่การตั้งที่อยู่อาศัยและทำมาหากินได้สะดวกจึงมีมติเห็นควรใช้พื้นที่แห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยเรื่อยมา ส่วนการตั้งชื่อของหมู่บ้านนั้น ชาวบ้านได้สังเกตพบว่าพื้นที่แห่งนี้มีเต้าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและมักจะเกาะอยู่ตามริมฝั่งลำน้ำพุง โดยคำว่า “เกาะ” มีความหมายตรงกับคำในภาษาท้องถิ่นนี้ว่า “งอย” เพราะเหตุนี้จึงได้ตั้งชื่อ หมู่บ้านว่า “บ้านต่างอย” มาจนถึงปัจจุบัน

ส่วนชื่อสกุลต้นตระกูลของชาวบ้านในเขตนี้ มักจะใช้คำว่า “งอย” นำหน้าชื่อสกุลตามชื่อหมู่บ้าน เช่น งอยผาลา, งอยภูธร, งอยจันทร์ศรี, งอยกุดจิก, งอยแพง, และได้ใช้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย

บ้านเลขที่ ๑๘๙ หมู่ ๗ บ้านต่างอยใต้ ตำบลต่างอย อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอต่างอยประมาณ ๑ กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	มีพื้นที่ติดกับ	ตำบลบึงหวาย	อำเภอต่างอย
ทิศใต้	มีพื้นที่ติดกับ	ตำบลจันทร์เพ็ญ	อำเภอต่างอย
ทิศตะวันออก	มีพื้นที่ติดกับ	ตำบลตองโขบ	อำเภอโคกศรีสุพรรณ
ทิศตะวันตก	มีพื้นที่ติดกับ	ตำบลนาตาล	อำเภอต่างอย

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย ตั้งอยู่บนที่ราบและมีพื้นที่ติดกับภูเขาบางส่วน เหนือจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๘๐ เมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๖๒๔ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดสกลนคร ๒๓ กิโลเมตร มีถนนสายหลักผ่านคือ ทางหลวงแผ่นดินสายบ้านโนนหอม-ต่างอย หมายเลข ๒๓๕๘ มาบรรจบทางหลวงแผ่นดินสายบ้าน ศรีวิชา-กวนบูน หมายเลข ๒๓๓๙ มีลำน้ำไหลผ่านคือ ลำน้ำพุง โดยไหลมาจากเทือกเขาภูพานผ่านตำบลต่างอยและไหลลงสู่หนองหาร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร มีอ่างเก็บน้ำในเขตตำบล ๒ แห่งคือ อ่างเก็บน้ำห้วยค้อ และอ่างเก็บน้ำเครือเขาปอก สำหรับใช้ในการเกษตร มีหนองน้ำที่สำคัญคือหนองบัว

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ มี ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ขึ้นอยู่กับอิทธิพลลมมรสุมที่พัดผ่านที่ทำให้สภาพภูมิอากาศไม่คงที่ แปรปรวนไปตามฤดูกาล

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดิน เป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ระบายน้ำได้ดี เหมาะแก่การทำการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชไร่ เช่น ข้าว ข้าวโพด มะเขือเทศ มันสำปะหลัง และอื่นๆ ตารางแสดงการจำแนกพื้นที่การใช้ที่ดิน

หมู่	บ้าน	พื้นที่ถือครองทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	พื้นที่ทำนา (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก(ไร่)	ไม้ผล(ไร่)	ไม้ดอก (ไร่)
๑	เต่างอย	๔,๔๙๒	๑,๙๑๐	๑,๗๓๖	๘๐	๕๕	๓๘	๑
๒	เต่างอยเหนือ	๔,๓๒๕	๒,๐๔๗	๑,๗๔๙	๑๘๓	๖๘	๔๕	๑
๓	โคกงอย	๖,๑๕๐	๑,๗๘๐	๑,๕๖๓	๑๙๒	๗๐	๕๐	๕
๔	นางอย	๙,๐๘๔	๓,๔๒๑	๒,๗๑๙	๓๔๗	๑๙๐	๑๕๙	๖
๕	โพนปลาโหล	๗,๑๘๕	๒,๒๒๕	๑,๕๘๐	๒๙๗	๑๗๐	๑๕๐	๒๘
๖	น้ำพุสามัคคี	๓,๐๗๒	๘๙๗	๖๙๔	๑๐๖	๓๕	๖๐	๒
๗	เต่างอยใต้	๔,๖๙๒	๒,๐๖๘	๑,๘๕๑	๑๐๖	๗๕	๓๔	๒
รวม ๗ หมู่บ้าน		๔๐,๐๐๐	๑๔,๓๔๘	๑๑,๗๙๒	๑,๓๑๑	๖๖๓	๕๓๖	๔๖

ข้อมูลจากเกษตรอำเภอเต่างอย ปี ๒๕๖๒

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

ลักษณะของแหล่งน้ำ เป็นแหล่งน้ำจืด มีแหล่งน้ำในพื้นที่ดังนี้ อ่างเก็บน้ำ ๒ อ่างคือ อ่างเก็บน้ำห้วยค้อ อ่างเก็บน้ำเครือเขาปอก ลำน้ำธรรมชาติที่ไหลมาจากภูเขา มี ๒ ลำน้ำคือ ลำน้ำพุ ลำน้ำห้วยอีหนู คลองส่งน้ำชลประทานคือคลองส่งน้ำห้วยหวด หนองมี ๗ แห่ง ลำห้วยขนาดเล็ก(กุด) มี ๔ สาย น้ำประปา น้ำผิวดินประจำหมู่บ้าน ๙ หอถัง เพื่อการอุปโภคและบริโภค

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ลักษณะของไม้และป่าไม้เป็นประเภทป่าผลัดใบ ได้แก่ ป่าเต็งรัง ต้นไม้ที่พบส่วนใหญ่ได้แก่ เต็ง รัง ตั้ว แต้วแดง กระบก ผักหวาน พืชชั้นล่าง เช่น หญ้า ใผ่ป่า กระเจียว หญ้าคา และอื่นๆ ป่าไม้ที่มีในพื้นที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูผายล เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่

ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ตำบลเต่างอย อยู่ภายใต้รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปมีหมู่บ้านทั้งสิ้น ๗ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านเต่างอย, บ้านเต่างอยเหนือ, บ้านโคกงอย, บ้านนางอย, บ้านโพนปลาโหล, บ้านน้ำพุสามัคคีและ บ้านเต่างอยใต้

๒.๒ การเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น ๗ หน่วยการเลือกตั้ง เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยเลือกตั้งละ ๒ คนและเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ๑ คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง ดังนี้

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑	นายบุญเตรียม งอยผาลา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๒	นายวันชัย งอยผาลา	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๓	นางแหวนทอง บุตรสุวรรณ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๔	นายศรีสุนทร งอยภูธร	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

รายชื่อสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย

	บ้าน	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย ๑๔ คน
๑	บ้านต่างอย	๑.นายมุลมา งอยภูธร ประธานสภาฯ ๒. นายบุญชัย งอยแพง
๒	บ้านต่างอยเหนือ	๑.นายบุญเตียง งอยแพง ๒. นางล้วน พรหมเกา
๓	บ้านโคกงอย	๑.นายวินัย งอยปัดพันธ์ รองประธานสภาฯ ๒.นายหอมจันทร์ ฮ่อมงอย
๔	บ้านนางอย	๑.นายมานิช ไยพันธ์ ๒.นางละม้าย เกาโพธิ์
๕	บ้านโพนปลาไหล	๑.นายสยามรัฐ งอยจันทร์ศรี ๒.นายปรีชา งอยภูธร
๖	บ้านน้ำพุสามัคคี	๑.นายเสถียร งอยผาลา ๒.นางสาวฉัญชนก งอยภูธร
๗	บ้านต่างอยใต้	๑.นายประดิษฐ์ งอยแพง ๒.นายประสิทธิ์ ผ่ามณี

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรอำเภอต่างอย ๒,๑๔๐ ครัวเรือน ประชากรทั้งสิ้น ๕,๘๒๒ คน แยกเป็น ชาย ๒,๙๕๒ คน หญิง ๒,๘๗๐ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๙๐.๙๖ คน/ตารางกิโลเมตร

ข้อมูลประชากรตำบลต่างอย ตามทะเบียนราษฎรอำเภอต่างอย

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านต่างอย	๒๓๕	๓๔๓	๓๒๒	๖๖๕
๒	บ้านต่างอยเหนือ	๑๗๔	๒๕๙	๒๓๙	๔๙๘
๓	บ้านโคกงอย	๒๖๐	๔๑๘	๔๓๘	๘๕๖
๔	บ้านนางอย	๔๓๕	๖๓๒	๖๒๓	๑,๒๕๕
๕	บ้านโพนปลาไหล	๓๓๔	๔๒๗	๓๙๕	๘๒๒
๖	บ้านน้ำพุสามัคคี	๔๕๓	๔๘๑	๔๖๒	๙๔๓
๗	บ้านต่างอยใต้	๒๔๘	๓๘๕	๓๘๔	๗๖๙
	ทะเบียนกลาง	๑	๗	๗	๑๔
	รวม ๗ หมู่บ้าน และทะเบียนกลาง (๑)	๒,๑๔๐	๒,๙๕๒	๒,๘๗๐	๕,๘๒๒

ข้อมูล ตามทะเบียนราษฎรอำเภอต่างอย ข้อมูล ณ ๒๘ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ตำบลต่างอยได้รับการจัดการศึกษาได้ครบทั้ง ๓ รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ, การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาในระบบได้แก่

ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนระดับประถมศึกษา ๕ แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้าน ต่างอยมีเด็กนักเรียน ๒๐ คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนางอย มีเด็กนักเรียน ๔๔ คน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดป่าวิริยพล มีเด็กนักเรียน ๓๕ คน ของเอกชนได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเก่งดีมีสุข โรงเรียนอนุบาลจรรยาภิรมย์
ระดับประถมศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลต่างอย โรงเรียนนางอย โพนปลาไหล

ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนต่างอยพัฒนศึกษา

การศึกษานอกระบบ

- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอต่างอย ๑ แห่ง

- การศึกษาตามอัธยาศัย
- จัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้านมี ๗ แห่ง และจัดฝึกอบรมให้แก่ผู้นำและประชาชนทั่วไป

๔.๒ สาธารณสุข

ตำบลต่างอยด้านสาธารณสุขถือว่าประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขจากการเก็บข้อมูลของ รพ.สต. โพนปลาโหลพบปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนดังนี้ (๑) โรคเบาหวาน (๒) โรคความดัน (๓) โรคอ้วน (๔) โรคไข้เลือดออก (๕) โรคปวดกล้ามเนื้อ ปวดข้อ มีสถานบริการดังนี้

- สาธารณสุขอำเภอต่างอย	๑	แห่ง
- โรงพยาบาลประจำอำเภอต่างอย	๑	แห่ง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล	๑	แห่ง
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน	๗	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	๒	แห่ง
- อาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน	๑๓๔	คน

๔.๓ อาชญากรรม หน่วยงานที่ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ

- สถานีตำรวจภูธรต่างอย	๑	แห่ง
- ป้อมยามตำรวจที่มีเวรยามประจำตลอด ๒๔ ชม.	๑	แห่ง
- ศูนย์กู้ชีพกู้ภัย อบต. ต่างอย มีเวรยามประจำจุดตลอด ๒๔ ชม.	๑	แห่ง

โทร.๐๔๒-๗๖๑๔๖๓ หรือ ๑๖๖๙

๔.๔ ยาเสพติด

ตำบลต่างอยจัดเป็นพื้นที่เสี่ยงเพราะเป็นพื้นที่เขตรอยต่อของจังหวัดและมีพื้นที่ติดภูเขา การทำงานของตำรวจในพื้นที่อาจทำงานได้ยากจึงทำงานทั้ง ๒ วิธีคือ วิธีการปราบปรามและวิธีป้องกัน จึงเน้นการเข้าถึงประชาชน การประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้กับชาวบ้าน

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ตำบลต่างอย มีกองสวัสดิการสังคมรับผิดชอบโดยตรงกับงานด้านสังคมสงเคราะห์และงานสวัสดิการสังคม การสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน การสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ การส่งเสริมอาชีพ ปัจจุบันมีผู้รับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุจำนวน ๗๓๐ ราย เบี้ยยังชีพคนพิการ ๒๒๘ ราย เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ จำนวน ๗ ราย มีกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลต่างอยที่มีความเข้มแข็งสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนและตำบลได้ ในปัจจุบันมีทุนสำรองสามารถพึ่งพาตนเองได้และสามารถจ่ายสวัสดิการตามมติที่ประชุมใหญ่พิจารณาโดยไม่ขัดต่อระเบียบของกองทุน มีกองทุนฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกองทุน ฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้สูงอายุ จำนวน ๓๙๙ ราย

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งตามเส้นทางถนน เข้าถึงชุมชนได้สะดวก โดยยานพาหนะส่วนบุคคล และรถโดยสารประจำทางไม่ค่อยสะดวกนัก การไปมาติดต่อกันระหว่างท้องถิ่นต่าง ๆ จาก หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ มีทางเข้าหลายสาย เป็นถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลูกรัง และถนนดินเพื่อการเกษตร ถนนสายหลัก โดยเดินทางจากถนนสายหลัก ดังนี้

- ถนนสายศรีวิชา-กวนบูน	๑	สาย	ระยะทาง	๒๕	กิโลเมตร
- ถนนสายนายอ-เต่างอย	๑	สาย	ระยะทาง	๑๑	กิโลเมตร
- ถนนสายโนนหอม-เต่างอย	๑	สาย	ระยะทาง	๑๒	กิโลเมตร
- ถนนสายโคกศรีสุพรรณ-เต่างอย	๑	สาย	ระยะทาง	๑๘	กิโลเมตร
- ถนนสายตองโขบ-เต่างอย	๑	สาย	ระยะทาง	๑๕	กิโลเมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

การไฟฟ้าที่ให้บริการในตำบลต่างอยคือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค PEA หน่วยย่อยต่างอย ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าเข้าถึง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐% และมีพื้นที่ขยายเขตไฟฟ้าไปสู่พื้นที่ทางการเกษตร ถึง ๒๕ %

๕.๓ การประปา

การประปาตำบลต่างอย มี ๒ หน่วยงานที่ให้บริการน้ำประปาในพื้นที่ คือ การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาองค์การบริหารส่วนตำบลต่างอย ซึ่งมีครอบคลุมทั่วทั้งตำบล ประชาชนสามารถเลือกใช้บริการตามความเหมาะสมกับการใช้งานและความต้องการของประชาชน

๕.๔ โทรศัพท์

โทรศัพท์ในที่สาธารณะ มีโทรศัพท์ของ TOT มีไว้บริการตามจุดที่มีคนเป็นจำนวนมากและที่สาธารณะ แต่มีน้อยเนื่องจากปัจจุบันใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคล ทำให้ TOT ไม่คุ้มค่าในการติดตั้ง

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

มีที่ทำการไปรษณีย์ ๑ แห่ง คือไปรษณีย์เต่างอย การขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์และมีบริษัทขนส่งพัสดุที่ส่งสินค้า ออนไลน์ ส่งถึงที่และรวดเร็ว และการส่งสินค้าทางรถประจำทาง โดยรับพัสดุที่บริษัทขนส่งในตัวจังหวัด สกลนคร

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

การเกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ยัง ปลูกพืชแบบชนิดเดียวที่สำคัญได้แก่ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มะเขือเทศ มันสำปะหลัง และได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานเกษตรให้ปลูกพืชเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ มีเกษตรกรบางส่วนที่ปรับปรุงพื้นที่และจัดทำเกษตรแบบผสมผสาน ยังมีการตื่นตัวน้อย

๖.๒ การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในพื้นที่ส่วนใหญ่ เลี้ยงวัว หมู ไก่ เป็ด สายพันธ์พื้นบ้านและสายพันธ์ผสมได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานปศุสัตว์และดำเนินการเองของเอกชนบ้าง และกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นเองบ้าง

๖.๓ การบริการ

การบริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่ อดต.ต้องรับผิดชอบต่อประชาชน เช่นการออกกฎระเบียบเมื่อเกิดปัญหาเช่น การบริการกำจัดขยะมูลฝอยปัจจุบันจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวน ๗๓๐ ราย มีผู้ใช้บริการน้ำประปา จำนวน ๑,๓๕๘ ราย

การบริการของเอกชน มีร้านค้าและบริการ ได้แก่ (๑) ร้านสะดวกซื้อบริการตลอด ๒๔ ชม. ๑ ร้าน (๒) ร้านสะดวกซื้อบริการถึงเวลา ๒๒.๐๐ น. ๑ ร้าน (๓) ร้านขายของชำ ๒๙ ร้าน (๔) ร้านซ่อมรถยนต์ ๔ ร้าน (๕) ร้านซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ๑ ร้าน (๖) ร้านขายปุ๋ย ๓ ร้าน (๗) ร้านจำหน่ายน้ำมันหล่อลื่นและอะไหล่ยนต์ ๒ ร้าน (๘) ลานรับซื้อยูคาร์ลิปัส ๑ แห่ง (๙) ล้างอัดฉีด ๒ แห่ง (๑๐) รีสอร์ท ๒ แห่ง (๑๑) ร้านวัสดุก่อสร้าง ๔ ร้าน (๑๒) ร้านตัดผม/เสริมสวย ๗ ร้าน (๑๓) ร้านขายรถจักรยานยนต์ ๒ ร้าน (๑๔) ธนาคาร ๑ แห่ง (๑๕) ตัวแทนให้บริการโอนเงินเหมือนระบบธนาคาร ๑ แห่ง (๑๖) ปั้มน้ำมัน ๔ แห่ง

๖.๔ การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของตำบลต่างอยดำเนินการ ๒ ประเภท ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ มีผู้เดินทางมาท่องเที่ยวตำบลต่างอยมากขึ้น เนื่องจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของผู้บริหารและสภาวัฒนธรรมตำบล มีการผลักดันและขับเคลื่อน แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ สวนสาธารณะซึ่งมีสถานที่พักผ่อนชมวิว ริมลำน้ำพุงและสักการะพญาเต่างอย ซึ่งเป็นรูปปั้นพญาเต่าขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวตำบลต่างอย แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมคือแหล่งรวมพลเสรีไทย ท่องเที่ยวตามประเพณีคือเที่ยวในงานประเพณีไหลเรือไฟซึ่งเป็นงานประจำปีของตำบลต่างอย

๖.๕ อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมในพื้นที่ตำบลต่างอยคือ อุตสาหกรรมอาหาร มีโรงงานตั้งอยู่ในพื้นที่ ๑ แห่ง คือโรงงานอาหารสำเร็จรูป ดอยคำ ผลิตภัณฑ์อาหารจำกัด เป็นโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร โดยรับซื้อสินค้าจากเกษตรกรในพื้นที่เพื่อป้อนเข้าสู่โรงงานคือ ข้าวโพด มะเขือเทศ หม่อนผลสด มะเมาะ กระเจี๊ยบ มะม่วงสุก ซึ่งได้จากพื้นที่และรับซื้อจากจังหวัดใกล้เคียง โรงงานแห่งนี้สร้างขึ้นโดยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เมื่อครั้งที่เสด็จมาเยี่ยมราษฎรตำบลต่างอยและเห็นความยากจนของราษฎรจึงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎร จึงมีดำริให้สร้างโรงงานขึ้น ที่บ้านนางอย ตำบลต่างอย

๖.๕ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพตำบลต่างอย ได้แก่ ธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า เป็นคนกลางรับซื้อ-ขายสินค้า เช่น ขายอาหาร ขายสินค้าเบ็ดเตล็ด ขายของชำ ขายอุปกรณ์ก่อสร้าง อุปกรณ์การไฟฟ้า มีร้านค้าขยายใหญ่ขึ้นและเพิ่มจำนวนขึ้น จากปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๕ การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรมในครัวเรือน เช่น ถักไม้กวาด ข้าวกล้อง ทอผ้า การบริการเช่นการซ่อมรถยนต์และมอเตอร์ไซด์ ช่างเสริมสวยและบริการความงาม กลุ่มอาชีพที่สำคัญของตำบลต่างอยคือ กลุ่มถักไม้กวาด กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลต่างอยทำข้าวกล้อง ทำน้ำผลไม้จากธรรมชาติ กลุ่มทอผ้า กลุ่มน้ายาล้างจาน

๖.๖ แรงงาน

เนื่องจากตำบลต่างอย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แรงงานในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพนักงานของโรงงานอาหารสำเร็จรูปบริษัทตอยคำ จำกัด และคนงานก่อสร้าง คนงานตามห้างร้านในตัวเมือง ส่วนใหญ่จะเข้าไปทำงานรับจ้างในตัวเมือง

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

ตำบลต่างอยมีหมู่บ้านนำร่องพัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงคือบ้านโคกงอย

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ตำบลต่างอยนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่มีวัด จำนวน ๖ แห่ง และสำนักสงฆ์ จำนวน ๗ แห่ง มีพระประมาณ ๒๘ รูป ประชาชนใช้วัดเป็นที่ชุมนุมและร่วมกิจกรรมของส่วนรวม

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

ประเพณีและงานประจำปีตำบลต่างอยคืองานประเพณีไหลเรือไฟ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ถือปฏิบัติมาตั้งแต่ครั้งโบราณและทำสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน ได้รับการยกระดับเป็นงานประเพณีไหลเรือไฟจังหวัดสกลนคร งานประเพณีลอยกระทง งานประเพณีสงกรานต์ งานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และอื่นๆ

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างอยมี ๒ แบบ ๑ ด้านหัตถกรรม คือ จักสานของใช้ในครัวเรือน อุปกรณ์การหาปลา ๒. ด้านบุคคล เช่น ปราชญ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านพิธีกรรมทางศาสนา หมอสมุนไพร หมอเป่า หมอรักษาโรคกระดูก ช่างตีเหล็ก ผู้นำการทำพิธีกรรมเลี้ยงปู่ตา (เจ้าจ้ำ)

ภาษาถิ่นใช้ภาษาย้อ แตกต่างจากภาษาย้อทั่วไปและเป็นคำเฉพาะของบ้านต่างอยคือคำว่า (กิน,ไป) ซึ่งเสียงจะยาวกว่าทั่วไป

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกต่างอยคือไม้กวาดและฝ้ายอมสีธรรมชาติ ข้าวกล้อง ผลิตภัณฑ์จากน้ำผลไม้ในท้องถิ่น เช่น น้ำผลไม้ ผลไม้อบแห้ง แปรรูปผลไม้ในท้องถิ่น สามารถปลูก หม่อนผลสด ข้าวโพดฝักอ่อน ออกขายสู่ตลาดนอกได้ เป็นของฝากและของที่ระลึกได้ ราคาไม่แพง หาซื้อได้ง่าย เป็นแหล่งผลิตเองในพื้นที่

๙. ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำ ป่าไม้ ภูเขา ตำบลต่างอยยังมีทรัพยากรธรรมชาติไว้ให้เห็นอยู่บ้างแต่ไม่มากนักเนื่องจากการบุกรุกทรัพยากรธรรมชาติ เหลือพื้นที่อุดมสมบูรณ์ในเขตอุทยานแห่งชาติภูผายลที่มีการหวงห้ามไว้ แต่ยังมีผู้บุกรุกจำนวนมากฝ่าฝืนกฎหมาย

๑๐. โครงสร้างส่วนราชการ

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลต่างอยประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ๒ คน และเลขานุการนายกองค้การบริหารส่วนตำบลและฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอยแบ่งส่วนงานออกเป็น ๑ สำนัก ๔ กอง ดังนี้

- (๑)สำนักงานปล้ตองค้การบริหารส่วนตำบล
- (๒) กองคลัง
- (๓) กองช่าง
- (๔) กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
- (๕) กองสวัสดิการสังคม

ส่วนที่ ๓

กรอบแนวคิดในการติดตามและประเมินผล

๒.๑ แนวทางการติดตาม

การติดตามเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน หากไม่มีระบบติดตามของโครงการแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน, ค่าใช้จ่ายโครงการสูงเกินกว่าที่ควรจะเป็น, เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน

ในทางตรงกันข้ามหากโครงการมีระบบติดตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณ

๒.๒ แนวทางการประเมิน

ในปัจจุบัน การประเมินผลเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการ เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขตหรือยุติการดำเนินการ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การติดตามและประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะบ่งชี้ว่าแผนงาน ที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร เป็นตัวชี้วัดว่าแผนหรือโครงการที่ดำเนินการไปแล้วนั้น ให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลยังเป็นการตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปในการปรับปรุงและการตัดสินใจต่อไป

นอกจากนี้ การประเมินผลยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าและการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ มีความเที่ยงตรง เป็นปรนัย เชื่อถือได้ ในขณะที่การติดตามเป็นการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ การประเมินผลจะเป็นการบ่งบอกถึงผลที่เกิดจากการดำเนินการว่าเป็นไปตามหรือบรรลุเป้าหมายตามแผนงาน/โครงการ หรือไม่อย่างไร การประเมินผลจึงเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะเป็นตัววัดและบอกว่าแผนหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นได้ผลเป็นอย่างไร เป็นไปตามที่มุ่งหวังมากน้อยเพียงใด และสามารถนำผลการประเมินนี้มาพิจารณาตัดสินใจในครั้งต่อไปอีกว่าควรจะมีการดำเนินการตามโครงการนี้ต่อไปหรือควรหยุดดำเนินการเพียงแค่นี้ เพราะผลที่ได้จากการประเมินไม่ว่าจะเป็นผลผลิตหรือผลกระทบ จะเป็นตัวสะท้อนถึงความสำเร็จของแผนงาน/โครงการ

๒.๓ วิธีการติดตามและประเมินผล

๒.๓.๑ การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน

๒.๓.๒ การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณปี ๒๕๖๐

๒.๔ ประเภทของระบบติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากการที่ระบบติดตามนั้น ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ต้องดำเนินการภายในโครงการ ซึ่งถือเป็นการประเมินการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรของโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ และเป็นการควบคุมผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นจึงแบ่งประเภทของการติดตามและประเมินผล ได้ดังนี้

๒.๔.๑ การติดตามผลการดำเนินงาน เป็นรูปแบบของการติดตามที่พิจารณาว่าปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรของโครงการ ชนิดใดที่สามารถใช้ได้สอดคล้องกับงบประมาณและตารางเวลาการดำเนินงานที่ตั้งไว้รวมไปถึงการพิจารณาผลผลิตตามวัตถุประสงค์ของโครงการว่าผลิตออกมาได้ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้

๒.๔.๒ การติดตามขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกลไกการดำเนินงานโครงการ โดยทำการวิเคราะห์กระบวนการดำเนินงานในแง่มุมต่างๆ ได้แก่ การรับรู้โครงการของกลุ่มเป้าหมายและการดำเนินงานโครงการสู่ผู้รับประโยชน์จากโครงการเหล่านี้ ความมีประสิทธิภาพของการติดต่อสื่อสาร และการเชื่อมต่อประสานระหว่างหน่วยงานปฏิบัติงานกับผู้รับประโยชน์ ความรวดเร็วและงบประมาณของกลไกการดำเนินงาน คุณภาพของผลผลิตที่วัดออกมาได้ การเปรียบเทียบทางเลือกวิธีการอื่นๆ ที่เป็นไปได้ การประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒.๕ ขั้นตอนการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ระบบติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๒.๕.๑ ขั้นตอนการวางแผนระบบติดตาม ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประเด็นในการติดตาม การดำเนินโครงการทุกประเภทย่อมมีความเกี่ยวข้องกับงบประมาณ ค่าใช้จ่ายและเวลาที่ใช้ดำเนินการ ดังนั้นจึงจำเป็น ที่จะต้องมีการกำหนดประเด็นที่ใช้ติดตาม โดยปกติการศึกษาติดตามในเรื่องหนึ่งๆ สามารถทำได้หลายวิธี แต่ละวิธีก็จะมี ความแตกต่างกันออกไป ทั้งในแง่ของรายละเอียด ความซับซ้อน เวลาและงบประมาณที่ผู้บริหารใช้ โครงการจึงควรระบุชนิดของข้อมูลป้อนกลับที่ต้องการได้รับการติดตามประเด็นในการติดตาม หรือข้อมูลป้อนกลับที่ต้องการนี้แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

- การติดตามโครงการและผลผลิตที่ได้ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับงบประมาณและตารางเวลาดำเนินการ

- การติดตามกระบวนการดำเนินการโครงการ ซึ่งให้ข้อมูลในด้านประสิทธิภาพของโครงการและได้รับประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมาย

(๑) จัดตั้งหน่วยติดตามโครงการ เป็นการระบุจำนวนผู้ติดต่อโครงการให้เหมาะสมกับขนาดและลักษณะของโครงการ มีเงื่อนไขในการติดตาม บุคลากรที่ติดตามควรมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการและการติดตามโครงการต่างๆ หากบุคลากรในหน่วยติดตามมีจำนวนมากก็ควรที่จะมีการแบ่งความรับผิดชอบภายในการติดตาม เพื่อให้การประสานงานการดำเนินการต่างๆ เป็นไปตามเวลาที่กำหนด

(๒) กำหนดกรอบและเนื้อหาในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยที่หน่วยติดตามประเมินผลจะต้องศึกษาภาพรวม ลักษณะของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ และวัตถุประสงค์ในการติดตามก่อนที่จะสร้างตัวชี้วัดขึ้นมา และกำหนดขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการติดตามประเมินผล นับตั้งแต่การวางแผนการติดตามประเมินผลจนถึงการจัดทำรายงานสรุปผลการติดตาม

๒.๕.๒ ขั้นตอนการดำเนินการติดตามและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ผู้ติดตามต้องออกเก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามในขั้นตอนต่อไป ขั้นตอนการดำเนินการติดตามและประเมินผล แบ่งออกได้เป็น ๓ ขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) เตรียมตัวก่อนเก็บข้อมูล ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล หน่วยติดตามและประเมินผลควรกำหนดสิ่งต่างๆ ให้ชัดเจน ได้แก่ ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการนำมาจัดทำเป็นตัวชี้วัด วิธีที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และกำหนดช่วงเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

(๒) ติดตามเก็บข้อมูล จากการใช้วิธีที่ได้เลือกไว้ในหัวข้อที่ (๒.๑)

(๓) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ เป็นการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่ได้รวบรวมมา แล้วนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบของตัวชี้วัดก่อนที่จะสรุปออกมาเป็นรายงาน

๒.๕.๓ ขั้นตอนหลังการติดตามหลังจากการวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูลตามตัวชี้วัดแล้ว หน่วยติดตามต้องจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามและประเมินผล เพื่อนำเสนอแก่ผู้บริหารโครงการ โดยที่รูปแบบของรายงานจะต้องเป็นไปตามที่ผู้บริหารโครงการต้องการ และจัดทำรายงานให้ทันตามกำหนดการเพื่อเป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อใช้ในการแก้ไขปรับปรุงโครงการภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

การรายงานผลการติดตามและประเมินผล แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ในระบบติดตามหนึ่งๆ อาจจะมีการจัดทำรายงานทั้ง ๓ ประเภทนี้หรือไม่ก็ได้ จำนวนครั้งในการรายงานและจำนวนเนื้อหาในรายงานนี้ขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่ใช้ในการติดตาม เช่น งบประมาณ ระยะเวลา บุคลากร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม รูปแบบที่ใช้รายงานการติดตามให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบไม่จำเป็นต้องอยู่ในลักษณะของรายงานเสมอไป สามารถสรุปผลการติดตามในรูปแบบอื่นๆ ได้ เช่น การแจกหนังสือเล่มเล็กๆ การตีพิมพ์ประกาศให้ทราบ หรือการพบปะพูดคุยกับประชาชนท้องถิ่น เป็นต้น

ส่วนที่ ๔

ผลการดำเนินงาน

ขอรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณจำนวนโครงการและงบประมาณตามที่จ่ายจริงตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นระยะเวลา ๖ เดือนมีจำนวนโครงการ/กิจกรรม ที่ได้ดำเนินการตามงบประมาณในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่ได้ตั้งไว้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ จึงขอรายงานให้คณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาได้ทราบผล ดังนี้

ที่	รายการ	เบิกจ่ายแล้ว	หมายเหตุ
	งานบริหารงานทั่วไป		
๑	เงินเดือน/ค่าตอบแทนผู้บริหารตำแหน่งนายก	๒๕๗,๐๔๐	
๒	ค่าตอบแทนประจำตำแหน่งนายก/รองนายก อบต.	๒๑,๐๖๐	
๓	ค่าตอบแทนพิเศษนายก/รองนายก อบต.	๒๑,๐๖๐	
๔	ค่าตอบแทนเลขานุการนายก	๔๓,๒๐๐	
๕	ค่าตอบแทนสมาชิกสภา อบต.	๖๘๔,๐๐๐	
๖	เงินเดือนพนักงานส่วนตำบล	๑,๑๔๒,๐๒๐	
๗	เงินประจำตำแหน่ง	๑๒๖,๐๐๐	
๘	เงินค่าจ้างพนักงานจ้าง	๒๗๓,๓๖๐	
๙	เงินเพิ่มต่างๆ ของพนักงานจ้าง	๒๗,๒๗๐	
๑๐	ค่าเช่าบ้าน	๑๒,๕๐๐	
๑๑	เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	๑๓,๐๐๐	
๑๒	รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการค่าจ้างเหมาบริการ	๔๖๒,๔๘๐	
๑๓	รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการคาร์บริวารสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ	๓,๐๔๐	
๑๔	ค่ารับรองและค่าใช้จ่ายในการจัดงานต่างๆ	๑,๐๐๐	
๑๕	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	๒๓,๙๙๖	
๑๖	ค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ	๕๕,๒๐๐	
๑๗	โครงการจัดซื้อต้นดอกดาวเรือง	๙๙,๙๙๐	
๑๘	ค่าบำรุงรักษาและซ่อมแซม	๘๖,๕๖๐	
๑๙	วัสดุสำนักงาน	๑๕๖,๔๑๖	
๒๐	ค่าวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	๑๓๗,๗๐๕	
๒๑	ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่	๓,๔๕๐	
๒๒	ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๙,๗๐๐	

ที่	โครงการ/รายการ	เบิกจ่ายแล้ว	หมายเหตุ
๒๓	ค่าไฟฟ้า	๓๔๕,๘๙๕.๖๐	
๒๔	ค่าโทรศัพท์	๑,๑๑๗.๑๔	
๒๕	ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	๒๐,๕๔๔	
๒๖	ค่าครุภัณฑ์อื่น โครงการจัดซื้อซุ้มถวายดอกไม้จันทน์	๑๕๐,๐๐๐	
๒๗	ค่าก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค (โครงการก่อสร้างฐานซุ้มถวายดอกไม้จันทน์)	๑๓๐,๐๐๐	
๒๘	รายจ่ายอื่น(รายจ่ายค้างจ่าย)ค่าไฟฟ้า	๑๖๙,๐๑๕.๔๑	
	รวม	๔,๔๗๕,๖๑๙.๑๕	
	งานบริหารงานคลัง		
๒๙	เงินเดือนพนักงานส่วนตำบล	๕๒๕,๗๐๐	
๓๐	เงินเพิ่มต่างๆ ของพนักงานจ้าง	๓,๕๕๐	
๓๑	เงินประจำตำแหน่ง	๒๑,๐๐๐	
๓๒	ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง	๑๕๓,๙๖๐	
๓๓	เงินเพิ่มต่างๆ ของพนักงานจ้าง	๘,๕๕๐	
๓๔	เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	๑๗,๙๓๗	
๓๕	ค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ	๒๙,๓๐๐	
๓๖	ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๖,๓๕๑	
๓๗	ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	๙,๕๖๐	
	รวม	๗๙๕,๙๐๘	
	งานบริหารงานทั่วไปเกี่ยวกับการรักษาความสงบภายใน		
๓๘	ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่ อปท.	๓๙,๐๐๐	
๓๙	รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งการบริการ	๘๘,๖๙๘	
	รวม	๑๒๗,๖๙๘	
	งานบริหารงานทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา		
๔๐	เงินเดือนพนักงานส่วนตำบล	๓๐๔,๓๘๐	
๔๑	เงินประจำตำแหน่ง	๒๑,๐๐๐	

ที่	โครงการ/รายการ	เบิกจ่ายแล้ว	หมายเหตุ
๔๒	เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	๒๓,๒๐๐	
๔๓	ค่าวัสดุสำนักงาน	๗๕๐	
	รวม	๓๔๙,๓๓๐	
	งานก่อนวัยเรียนและประถมศึกษา		
๔๔	เงินเดือนพนักงานส่วนตำบล (ครู ผดต)	๓๙๓,๔๒๐	
๔๕	ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง	๔๖๒,๑๒๐	
๔๖	เงินเพิ่มต่างๆ ของพนักงานจ้าง	๒,๐๐๐	
๔๗	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ	๓๕,๕๐๐	
๔๘	ค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ	๒,๙๕๖	
๔๙	ค่าใช้จ่ายกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ	๔๗,๒๐๐	
๕๐	ค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา (อาหารกลางวัน) ศพต. บ้านต่างอย	๓๙,๑๐๐	
๕๑	ค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา (อาหารกลางวัน) ศพต. บ้านนางอย	๘๗,๔๐๐	
๕๒	ค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา (อาหารกลางวัน) ศพต. วัดป่าวิริยะพล	๔๖,๐๐๐	
๕๓	ค่าจัดการเรียนการสอน ศพต. บ้านต่างอย(สื่อการเรียนการสอน)	๒๘,๙๐๐	
๕๔	ค่าจัดการเรียนการสอน ศพต. บ้านนางอย (สื่อการเรียนการสอน)	๖๔,๖๐๐	
๕๕	ค่าจัดการเรียนการสอน ศพต. วัดป่าวิริยะพล (สื่อการเรียนการสอน)	๓๔,๐๐๐	
๕๖	ค่าอาหารเสริม (นม) โรงเรียน	๕๓๓,๕๗๓.๘๘	
๕๗	อุดหนุนส่วนราชการ (อาหารกลางวันโรงเรียน)	๑,๓๙๒,๐๐๐	
	รวม	๓,๑๖๘,๗๖๙.๘๘	
	งานบริหารงานทั่วไปเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์		
๕๘	เงินเดือนพนักงาน	๓๑๑,๗๐๐	
๕๙	เงินประจำตำแหน่ง	๒๑,๐๐๐	
๖๐	ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง	๖๑,๐๒๐	
๖๑	เงินเพิ่มต่างๆของพนักงานจ้าง	๑๒,๐๐๐	
๖๒	เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร	๕,๔๒๐	
๖๓	ค่าเช่าบ้าน	๑๕,๐๐๐	
๖๔	ค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ	๓,๙๐๐	
๖๕	ค่าเดินทางไปราชการ	๔,๑๖๘	
	รวม	๔๓๔,๒๐๘	

ที่	โครงการ/รายการ	เบิกจ่ายแล้ว	หมายเหตุ
	งานบริหารงานทั่วไปเกี่ยวกับเคหะและชุมชน		
๖๖	เงินเดือนพนักงาน	๔๓๘,๗๒๐	
๖๗	เงินประจำตำแหน่ง	๒๑,๐๐๐	
๖๘	ค่าตอบแทนพนักงานจ้าง	๓๓๘,๘๘๐	
๖๙	ค่าจ้างพนักงานจ้าง	๓๕,๑๓๐	
๗๐	ค่าลงทะเบียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ	๔,๕๐๐	
๗๑	ค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะมูลฝอย	๗๖,๓๑๗.๕๐	
๗๒	ค่าซ่อมแซม	๑๑,๐๐๐	
๗๓	วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ	๙๖,๕๑๐	
๗๔	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ติดตั้งไฟฟ้าสำนักงาน ไฟฟ้า OTOP	๔๓๘,๔๙๙.๖๘	
	รวม	๑,๔๖๐,๕๕๗.๑๘	
	งานศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น		
๗๕	อุดหนุนกิจการที่เป็นสาธารณประโยชน์ (สภาวัฒนธรรมตำบลต่างๆ)	๖๐,๐๐๐	
	รวม	๖๐,๐๐๐	
	งานงบกลาง		
๗๖	สมทบกองทุนประกันสังคม	๖๙,๒๒๘	
๗๗	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๓,๐๐๗,๕๐๐	
๗๘	เบี้ยยังชีพคนพิการ	๑,๐๐๘,๐๐๐	
๗๙	เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	๓๖,๐๐๐	
๘๐	สมทบระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	๑๐๐,๐๐๐	
๘๑	สมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.)	๑๗๕,๖๔๕	
	รวม	๔,๓๙๖,๓๗๓	

รวมทั้งสิ้น ๔๑ โครงการ/กิจกรรม งบประมาณทั้งสิ้น ๘,๒๖๘,๔๖๓.๒๑ บาท

จากการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลผลปรากฏว่าการปฏิบัติงานปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีการดำเนินงานไปมายน้อยเพียงใด คิดเป็นร้อยละของจำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการและงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลต่างอยได้ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๑

ข้อมูลจากข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
ตามแผนงานเปรียบเทียบกับกิจกรรมที่ดำเนินการ/งบประมาณที่เบิกจ่ายแล้ว
ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

แผนงาน	จำนวนกิจกรรมทั้งหมด	จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการ	จำนวนกิจกรรมที่ยังไม่ดำเนินการ	งบประมาณที่ตั้งตามข้อบัญญัติ	งบประมาณที่เบิกจ่ายแล้ว ๑ ต.ค.๖๐- ๓๑ มี.ค. ๖๑	งบประมาณคงเหลือตามข้อบัญญัติ
แผนงานบริหารงานทั่วไป	๕๕	๓๗	๑๒	๑๒,๓๔๖,๖๗๕	๕,๒๗๑,๕๒๗.๑๕	๗,๐๗๕,๑๔๗.๘๕
แผนงานการรักษาความสงบภายใน	๗	๒	๕	๖๔๘,๐๐๐	๑๒๗,๖๙๘	๕๒๐,๓๐๒
แผนงานการศึกษา	๒๘	๑๘	๑๐	๘,๑๘๘,๙๘๐	๓,๕๑๘,๐๙๙.๘๘	๔,๖๗๐,๘๘๐.๑๒
แผนงานสาธารณสุข	๑	-	๑	๑๐๐,๐๐๐	-	๑๐๐,๐๐๐
แผนงานสังคมสงเคราะห์	๑๔	๘	๖	๑,๑๓๘,๗๔๐	๔๓๔,๒๐๘	๗๐๔,๕๓๒
แผนงานเคหะและชุมชน	๒๙	๙	๒๐	๔,๒๗๔,๘๖๐	๑,๔๖๐,๕๕๗.๑๘	๒,๘๑๔,๓๐๒.๘๒
แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	๔	-	๔	๑๑๕,๐๐๐	-	๑๑๕,๐๐๐
แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	๔	๑	๓	๑,๐๔๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๙๘๐,๐๐๐
แผนงานการเกษตร	๑	-	๑	๕,๐๐๐	-	๕,๐๐๐
แผนงานงบกลาง	๘	๖	๒	๙,๑๘๖,๖๔๕	๔,๓๙๖,๓๗๓	๔,๗๙๐,๒๗๒
รวม	๑๕๗	๘๑	๗๖	๓๗,๐๔๓,๙๐๐	๑๕,๒๖๘,๔๖๓.๒๑	๒๑,๗๗๕,๔๓๖.๗๙

สรุป กิจกรรมทั้งหมด ๑๕๗ กิจกรรม กิจกรรมที่ดำเนินการ ๘๑ กิจกรรม จำนวนกิจกรรมที่ยังไม่ดำเนินการ ๗๖ กิจกรรม งบประมาณที่ตั้งตามข้อบัญญัติ ๓๗,๐๔๓,๙๐๐ บาท งบประมาณที่เบิกจ่ายแล้วตั้งแต่ ๑ ต.ค.๖๓- ๓๑ มี.ค. ๖๔ จำนวน ๘,๒๖๘,๔๖๓.๒๑ บาท งบประมาณคงเหลือตามข้อบัญญัติ ๒๑,๗๗๕,๔๓๖.๗๙ บาท

- จำนวนกิจกรรมที่ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ ๕๒ ของกิจกรรมทั้งหมด
- จำนวนกิจกรรมที่ยังไม่ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ ๔๘ ของกิจกรรมทั้งหมด
- งบประมาณที่ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ของงบประมาณทั้งหมด
- งบประมาณที่ยังไม่ดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ ๕๙ ของงบประมาณทั้งหมด